

ORADEA MARE (NAGYVÁRAD)
3 Februarie st. v.
15 Februarie st. n.

Ese în fie-care duminică.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 5.

ANUL XXI.
1885.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

O dorință nervoasă.

Be mult amar și de mult foc
Mi s'a oprit gândirea 'n loc;
Așa că, chiar de-aș vré să scriu,
Nimic nu pot, nimic nu știu.

Nimic... Nimic... Sânt ostenit.
Aș vré să dorm neconținut,
Să dorm, să nu me mai trețesc,
Căci e 'nsădar să mai trăiesc.

Și pentru ce voesc să mor,
O știu cei carii me 'nconjur;
O știu pôte Domnu 'n cer,
Dar... pentru mine-i un mister!

Carol Scrob.

Datoria de onoare.

— Novela. —

(Urmare.)

III.

Diminéța următoare o numărósă societate făcú escursiune în munți. La Sinaia aceste partii dau sezonului un farmec cu totul drăgălaș. Atunci eticheta salónelor nu mai încateneză atât de strimt pe nimene, veselía cuprinde tóte spiritele și astfel ziua se petrece foarte bine. St. Anna și celelalte puncte interesante, cu privilegiile lor încântătoare, ar puté să povestéscă multe scene hazlie și să ne destăinuéscă multe aventuri picate.

Damele îmbrăcate în costumuri de munte, cu bastóne lungi în mână, cu părul ascuns supt pëlérii late și cu niște ghetechete pe picioare, păreau niște amazone pornite spre câmpul de resbel.

Pe unde trecea societataa, ómenii se opriau, o priviau cu plăcere și nu un suflet remânea farmecat de această vedere frumósă.

Numai din o villă nu privia nimene. Ba tóte feștile erau incuiate, par că s'au dus toți de-acasă.

Și cu tóte acestea nu eră așa.

Iancu — căci eră villa lui — și nevéstă-sa, dimpreună cu cumnată-sa Aristița, se aflau acasă. Dar întorcându-se târziu din balul dela casin, încă dormiau.

Aristița, spre a-și mascá desperarea, își încordá tóte puterile, ca să-și dea un aer vesel și să petrecá cât de bine. Dênsa izbuti atât de complet, încât toți credeau, că ea în adevér se află bine. Soru-sa și cumnatul seu vedeau cu plăcere veselía ei, deci nu voiau să-i strice séra și steteră acolo mai până diminéta.

Sevastia credea, că pricina acestei veselii mari este Grigore, pe care sciea că Aristița îl iubese cu tot focul dragostei prime. Vêdënd că soru-sa i-a refuzat tóutul cerut și că apoi dênsul s'a depártat repede din sală, fără d'a se mai întórce, ea gândia că Aristița s'a supérat și că acuma își petrece numai să-i facă ciudă. Ea suridea la această resbunare și privia cu drag cum își da tótă silința spre a îndeplíní cât mai mult această hotărâre a sa.

Iancu însé nu gândia la așa ceva. El nu sciea, că cumnata lui e 'namorată foc de Grigore și astfel nici nu putea să-și facă conclusiuni. Dênsul vedea numai, că ea este foarte veselă, i părea un ce firesc ca o fată tineră să fie vială și se bucurá vêdënd-o așa.

De și însé Sevastia ghicise, că soru-sa e supérată, nici ea, cu atât mai puțin el, nu sciea ce dureri sfășietóre consumau internul bietei fete. Nu scieau, că dênsa stă să nebunéscă, din mómentul în care Grigore i-a făcut la primblare acea descoperire zdrobitóre.

Ea danță vesel, ca nici odată și numai privirile ce aruncá d'a furish în salonul de-alătorea unde s'a dus Grigore, o puteau trădá că e neliniscită, că un gând mai adânc cuprinde acuma mintea ei. Dar nimene nu observá această, afară de soru-sa, însé nici dênsa nu sciea să le talmăcéscă esact înțelesul.

Tot ce presupunea dênsa, eră o supérare momentană, ce credea că avea să trecá iute, pôte 'n ziua următoare. Iși și propuse, că va grăbi a contribuí s'omolcoméscă.

În sfêșit apoi, spre ziua, se rentórseră acasă. După o nópte atât de agitată, Aristița adormi târziu. Dar și Iancu și Sevastia dormiau și astfel nimene nu putú vedé societatea, care trecea p'acolo.

Și eră păcat, că cel puțin Aristița nu o vedea, căci în aceea putea să zăréscă și pe Grigore, care făcea curte unei amazone periculóse.

Eră ziua mare când Aristița se deșteptá. Suná iute clopotelul și camerista apártú să-i ajute a-și face toaleta.

Aceea i spuse, că dômnă se află deja în salon, ér domnul a eșit.

Aristița se îmbracă cât putú de iute, apoi se duse în salon, unde soru-sa o întimpiná îmbrătoșându-o cu drag:

— Ai dormit bine!
 — Da, — răspuse Aristița rece, abia putându-și
 infrenă ura, — dar tu?
 — Și eu.
 — Eu m'am temut că nu vei pute dormi.
 — Pentru ce?
 — Dar scii . . . emoțiile revederii . . . după un
 timp atât de îndelung.
 — În adevăr mi-a părut lung.
 — Vezi . . .
 — De și au trecut numai cinci zile, de când l'am
 vădit mai pe urmă . . .
 — Cinci zile! . . . Care va să zică, înainte cu
 cinci zile el a fost aici!
 — Firesce!
 — Și-ai vorbit?
 — Se înțelege . . . Dar cum poți tu gândi, că în-
 tind el aici, să nu vorbesc cu el?!
 — Așa? . . . Fără sfielă!
 — Să me sfiesc de Iancu?
 — A! tu înțelegi pe dânsul!
 Sevastia tresări, căci pricepă alusiunea.
 — Dar pe cine am să înțeleg! — răspuse dânsa,
 prefăcându-se.
 — Eu — esită Aristița — am gândit la altul.
 — La altul? . . .
 — Se înțelege.
 — Dar, dragă, eu am bărbat bun și n'am să me
 gândesc la altul.
 — Așa-i. Dar în timpul de acuma unele neveste
 sânt modele de fidelitate.
 — A! — zimbi Sevastia, căci acuma ghici că so-
 ru-sa e gelosă. Tu crezi dară că eu am un adorator!
 Doră scii și numele lui? Spune-mi-l!
 — Dar cum te prefaci. Ai pute fi mai sinceră față
 de mine. De-ai fi fost, acuma n'aș simți acesta durere
 cumplită, n'aș fi atât de nefericită.
 — Tu nefericită! . . . Dar eu te credeam pre mul-
 țămită.
 — Am fost până eri . . . Dar acum nu mai sânt
 . . . Și când me gândesc, că pricina nenorocirii mele
 ești tu!
 — Eu?
 — Tu, căci acela pe care-l iubesc eu, te iubesc
 pe tine.
 — Dar cum sânt eu de vină, decât cineva me iu-
 besce?
 — Așa că tu i-ai stârnit sentimentul acesta, căci
 și tu-l iubesci.
 — Aristița!
 — Nu poți tăgădui . . . Sânt sigură . . . El mi-a
 spus acesta.
 — Dar spune-mi în sfârșit, cine?
 — Grigore.
 — Ț-a spus un neadevăr.
 — Dar el este atât de sincer, încât nu pôte să
 spună decât adevăr. Mi-a descoperit eri, că te-a iubit
 înainte d'a te mărită.
 — Atunci!
 — Că te iubesc și acuma.
 Sevastia tresări de nou.
 — Și acuma! — esclamă ea.
 — Că l'ai iubit și tu, că Ț-a și cerut mâna și că
 numai părinții au impedeat căsătoria voastră.
 — Naivă ce ești! Dar care față n'a iubit pe cine-
 va înainte d'a se mărită?! Dar apoi realitatea ordonă
 altfel și visul dispare . . . Mi-am făcut și eu un ideal
 și odată mi s'a părut că l'am găsit, apoi — m'am mă-
 ritat după altul . . . Și te asigur, că măritșul mi-a

stîns în urmă amorul de mai înainte . . . Dar tu ești
 pre tineră, nu pricepi încă asta.

— Și nu voi pricepe nici odată, căci după păre-
 rea mea cineva numai odată pôte iubi 'n viață. Am
 iubit și eu odată și mai mult nu voi fi capabilă să iu-
 besc. Inima mea e otrăvită și nu-i chip s'o pot
 vindeca.

— Las' că Ț-oi găsi eu lécul. Și Ți-l'oi da în for-
 ma unui tînăr nalt, brunet, mlădios, elegant — întoc-
 mai cum mi-ai descris pe Grigore.

— Tu glumesci, pe când eu sufer . . .
 Sevastia i prinse cu ambele mâni frumosul cap și
 sărutându-l i dîse:

— Intr'atăta il iubesci dară?
 — Il iubesc încât nu pot spune.
 Și după aceste vorbe cădă în brațele sororii sale
 și 'ncepă să plângă.

În momentul acesta se auziră niște pași. Sevastia
 se cutremură. Se spăria, că are să intre Grigore.

— Șterge-ți iute lacrămile, Aristița! — dîse ea in-
 grabă. Vine cineva.

Aristița se ridică iute, își șterse lacrămile și pe
 când ușa se deschise, ea suridea.

Cel ce intră, eră Iancu. El se rentorcea din o
 primblare mai lungă, ca să dejuneze dimpreună
 cu ele.

Le salută cu bucurie și 'ncepă a povesti, că Gri-
 gore s'a dus la munți să facă excursiune cu o so-
 cietate.

Aristița il ascultă cu nepăsare prefăcută; ér Se-
 vastia eră convinsă, că de și s'a dus, Grigore are să
 vină după dejun.

Dintre cele trei persóne, numai Iancu, eră vesel,
 căci il sciea pe Grigore dus departe.

În momentul acela apără servitorul și i potti la
 dejun.

IV.

După dejun Iancu și Aristița eșiră la primblare.
 Sevastia, pretestand indispozițiune, remase acasă.

Aristița eră agitată fórté. Nu putea ședé acasă.
 Trebuie să eșă la aer. Acolo speră a-și găsi distracție,
 acolo crede că doră-l va revedé. Căci, de și eră su-
 perată, de și-l uria, totuș doria să-l vedă.

Iancu rămânea mai bucuros la nevastă sa, dar
 Aristița insistă cu atâta intimitate s'o ducă la primblare,
 încât nu se mai pută opune.

— Sciu — dîse el — ce te îndemnă atât de mult
 să eși. Crezi că p'acolo vei găsi atare flutur din balul
 de-aseră . . . Bine, dragă, vom merge . . .

Și se duseră . . .
 Abia trecu un sfert de cés dela depărtarea lor,
 când Grigore, rentorcându-se din munți, sosi la villa lui
 Iancu.

El privi cu atențiune în giur de sine, spre a se
 convinge decât-l vede cineva. Apoi urcă repede treptele
 și intrând în antișambră, întrebă de cameristă decât
 dómna e acasă?

— Da, — răspuse aceea. Apoi adause: Domnul
 și domnișóra au eșit tocmai acuma.

Acosta scire făcú bună impresiune asupra lui. Scóse
 o cartă de visită, o dete cameristei, dîcându-i să-l in-
 sciințeze.

Camerista se rentórse numai decât, spunându-i să
 poftescă 'n salon.

Grigore intră plin de bucurie, căci începutul i pro-
 mitea mult.

Sevastia ședea pe divan și părea adâncită în gâ-
 duri. Acosta il surprinse.

El se apropiă de ea și-i dîse:

- Ve cer scusele, de cumva ve derangez.
 — Nici decât. Te-am așteptat.
 Grigore tresări de bucurie.
 — Ve mulțămesc, —mise el incet.
 — E bine, cum îți petreci la noi?
 — Eu n'am venit să-mi petrec, am venit să te văd.

(Incheierea va urmá.)

Iosif Vulcan.

1884 și 1885.

Tragi-comedie locală națională, jucată în presera anului nou în vestitul oraș al Brașovului.

In mormântarea anului trecut s'a sărbătorit de astă-dată în Brașov cu pompă deosebită. Nu am plâns, cum se plânge de comun, când te desparți de cineva, cu care scii că nu te mai întâlnești în totă viața. Nu! Din contra am danțat și am ris cum se cade, cu deosebirea că une-ori, reflectând la partea serioasă, care a provocat comicul, risul trebuia să-l suprimem.

Insemnătatea seratei respective nu este numai de un interes local, ci de interes general. Acesta este și motivul, care m'a îndemnat să vorbesc despre ea în colónele stimabilei „Familie“.

Tragi-comedia aruncată în capul acestui capitol, are fără îndoială și o valoare literară. Publicată într'egă la un loc ar ceti o cu interes ori-cine. Este compusă parte în versuri, parte în prosă, într'o limbă foarte ușoră. Conține alegorii frumoase și o satiră ageră, care te picșă și te face să riști totodată.

Ea este productul talentatului profesor A. Bârscan.

În cele următoare vom schiță pe scurt cuprinsul tragi-comediei, reproducând în extenso numai partea socială, căci cea politică a fost deja publicată în „Gaz. Trans“.

* * *

Pe scenă, înaintea cortinei, Anul vechiu, în costum de rege bătrân intră răpede și spăriat strigând cere ajutor, căci un dușman nempăcat vré să-l prepădască, apoi se recomandălesce, povestind că silința lui a fost să 'ndestulêsc'. pe toți.

După aceste apucă să 'nșire ce-a făcut, și începând cu politica națională, face o caracteristică hazlie despre activitate și passivitate, în fine laudă activitatea comitetului național care nu scie unde-i stă căpul de lucru. (Nota bene, comitetul în ședință plenară, dormia pe mész și membri sforăiau pe 'ntrecute.)

Pe terenul bisericesc este vorba numai de părinții din Sibiu, și de

Un uriaș progres

. congres !

Mult haz a făcut scenăria bine jucată prin care s'a persiflat cântecul Clujanilor: „kerék ez a zsemle“.

Diarele politice române se recomandă publicului una după alta și cântă :

Ori și când cu péna 'n mână

Noi formăm pressa română,

Și pré bine ne-am avé,

Décă nu ne-am tot certá.

) bis.

)

și încep o dispută „de lăna caprina“. pân'ajung de spune fie-care, că ea are hárta cea mai bună.

Treble locali ! Aici se persiflêză mai întieiu Reuniunea de cântări la care membri se adună neregulat,

adunați încep a se disputá asupra pieselor de cânt, a-nume să se cânte piese classice ori naționali ?

În decursul tabloului făcén tu-se alustine la multe întemplări comice din viața socială brașovenă, se cântă următorul frumos cuplet :

Când nu-i ceva.

Ci-că odat erá, erá

Și ce erá?... Erá ceva.

Erá un domn și-o coconiță,

Un porumbel și-o porumbiță,

Și, Dómne, tare se iubiau

Și tot mereu, mereu o'tau.

Erá, erá odat' erá,

Dar tóte sbor, când nu-i ceva.

) bis.

Și tot așa, și tot așa

Și ea și el mereu ofță,

Până 'ntr'un cés de mult visat,

Si se cunune-au decreta'.

Dar până nu se cunună,

Ceva, ceva el o 'ntrebă.

Erá. erá . . . etc.

Si ce gândiți că s'a 'ntemplat,

Când ea din cap a clitinat ?

Din tot amorul nesfêrșit,

Ce credeți ore c'a eșit ?

Amor, oftat și sentiment

Sburat-au tóte la mom'nt !

Erá, erá . . . etc.

Culiță pantofarul, de loc din Prostesci, adus anume să 'nvețe meșteșugul pantofăriei, vorbă să fie, de doi ani de când se află ca ucenic, amblă tot numai cu conturile, pe cari de comun le aduce acasă neplătite. Drept resplátă i-se îndrêptă spetele cu ciomagul.

După ce cântă cupletul :

Lasă-me în pace.

Me rog nițel de ascultare,

Un lucru a ve spune vou,

E obicei în lumea mare

Și prin urmare și la noi,

Să duci ceva când nu-ți pré place,

„Lasă-me 'n pace, lasă-me 'n pace!“

Adese-ori c'o socotélá

La cineva, decă me duc,

Pentr'o mică socotélá,

Sciți, vre-o cismă séu papuc,

În loc de bani, restit el face :

— Lasă-me 'n pace, lasă-me 'n pace !

Pe vr'un amic c'o sumuliță

De-o lună l'ai imprumutat,

Și 'n urmă-i spui: „Scii, drăguliță,

Florinașii, ce ți-am dat !“

În loc de sumá el ce-ți face ? . . .

— Lasă-me 'n pace, lasă-me 'n pace !

De-o coconiță pré frumósă

Te simți din inimă iubit,

Și mâna ei cea grațiosă

Ca să o ceri ai îndrăsnit.

De n'ai parale. scii ce-ți face ? . . .

„Lasă-me 'n pace, lasă-me 'n pace !“

Câte-un străin p'ăicea vine
 Și-ți spune că Brașovu-i raiu;
 Tu-i ȳici: „De vrei să aibi ȳidee,
 O lună, doue, să mai stai!“
 Atunci l'ntrebi: „Ei, cum ȳi place?“
 — Lasă-me 'n pace, lasă-me 'n pace!

Pe mulȳi din cei ce s'nt ăicea
 Acuma de i-ai ȳntrebă:
 „Cum v'au plăcut aste comēdii?“
 Și vr'un respuns ai așteptă,
 Să nu te miri, decă ȳi-or face:
 — Lasă-me 'n pace, lasă-me 'n pace!

se grăbesce la petrecerea colegială, unde este angajat la un cadrul.

Anul vechiu continuă:

Ar fi cu puțință ȳre,
 Ca noi acuma să sfērșim
 Și-o vorbă să nu pomenim
 Și pentru secul cel frumos?

Scusaȳi deci, decă 'ndrăznesc,
 Ca să me obrăznicesc,
 O clipă doue să ve ceiu.

La acestea, cortina se rădică de nou și
Un domn ȳnsurat (trece necăjit peste scenă.)

Un domn neȳnsurat (il ȳntelnește și-i vorbesce).

Salutare, amice . . . Dar nu sciu par că ești cam necăjit.

ȳnsuratul. Dar cum naiba să nu ffu necăjit, frate dragă! Nu mai e de trăit cu muierile ăstea, de când cu afurisitele de intruniri literare. Nici tu mănăcare cum se cade, nici tu odihna, nici tu nimic . . . Cocōna se 'nfundă cu nasul in căte-o bucovnă ȳmprumutată din biblioteca a nouă a damelor, ȳr coconița ningă, plouă, fulgere, trăznescă, d-ei trebue să mērgă la clubul literar, că decă nu, are să plătescă amendă . . . Auȳi colo, dlor și club, dlor și literatură . . . N'ar mai fi pomană de strulimbaȳii ăia de prefășori, că ne au făcut totă casa alandala. Ferice de voi, ăi neȳnsuraȳi, că nu scȳiȳi nimic de astfel de comēdii. (Cantă):

I.

Nu scii frate 'n ce prăpăstii
 Noi bărbaȳii am picat,
 De când bōla literară
 Pe cocōne-a apucat.

Chiar și care mai cuminte
 Pân'acum o socotiai,
 Aȳi ȳi spune la comēdii
 De te face 'n loc să stai.

Tot Maiorescu și Eminescu,
 Iacob Negruzzi, Alecsandri;
 In cât ȳi vine par' că a crede
 C'a început a se scrinȳi.

II.

Decă spui să-ȳi cōs' un petec
 Ori să vēȳă de copii:
 Ea-ȳi respunde că d'aceste
 Nu s'nt in Alecsandri.

Er d'o rogi să-ȳi fiērb' o supă,
 Ori să-ȳi facă vre un sos:
 Ea pe loc din nas ȳi strimbă
 Și respunde graȳios:

Că nu-i estetic, că nu-i poetic,
 Că 'n Slavici, Gane, altfel stă scris;
 De nu ești sigur in ȳiua mare,
 Decă-i aievea, sēu e in vis.

III.

ȳr in fine de se 'ndură
 Pân' la vatr' a osteni,
 Să ffi sigur că nimica
 Ca nainte nu va fi.

Căci friptură și compoturi,
 C'un cuvēnt ori ce ȳi-o da,
 Tot poetice mirosuri
 Pot să jur că vor avē.

Asta-i viēȳa, ăsta-i amarul
 In care acuma noi ne aflăm,
 Și cine scie, pōte-om ajunge
 Ca noi . . . copiii să-i și scăldăm.

Neȳnsuratul. Ce, mă frate, de asta te superi tu? Apoi, ma, eu gāndesc că să-ȳi pară bine că nevēstă-ta și fiica-ta ȳși pierd vremea cu cărȳi de cetit și nu cu altfel de cărȳi, cari pe lângă vreme ȳși mănāncă și parale. Scii tu, că la noi, este un numer destul de ȳnsenat de cocōne, cari ar fi in stare a-ȳi pune și conȳiul in căte-un ferbēlaș sēu in căte-o măcālūȳă. Ce, nu le cunosci? . . . Vrei să ȳi le spun cu numele? . . .

ȳnsuratul. Așă e; la asta nu m'am gāndit.

*O vȳduvă** (intră pe scenă cu un pachet de bilete in mână și cu un revolver in ceealaltă).

Neȳnsuratul. Cine o mai fi și asta?

ȳnsuratul. De bună sēmă vre-o membră din vr'un comitet arangiator, care te omōră cu omenia numai să-ȳi scōtă din pungă vre-o doi trei zloȳșori. De o vreme in cōce n'ai unde te mai ascunde de cocōne d'astea complexante.

Neȳnsuratul. Taci din gură, să nu cumva să vorbesci intr'un cēs rēu.

Dama (punēnd ȳnsuratului revolveru 'n piept). V'ăș rugă, dlor, să binevoȳiȳi a participă și dvōstră la petrecerea, ce se va arangia in presēra anului nou in favorul vȳduvelor gr. or. Va fi o petrecere de tot frumosă. Mai intēiu dans, apoi o mică produȳiune umo-ristică, pe urmă ȳră dans. Inceputul la 8 ȳre precis.

ȳnsuratul. Sūnteȳi prē complexantă, dōmnă! . . . Me rog cât e tacsă de intrare?

Dama. Pentru persōnă 1 fl., pentru familie 2 fl. 50 cr., dar ăsta e minimum. Ce e mai mult, se primesce cu oȳă mai mare plăcere.

ȳnsuratul. Pofȳiȳi me rog!

Dama. Ve rog acum și dvōstră.

Neȳnsuratul. Dar, me rog, eu o să iau sēra la casă.

Dama. Tot este mai bine, cred, să v'asiguraȳi de acum. Cine scie pōte că atunci nu s'or mai cāpēȳă bilete.

*Petrecerea s'a arangiat in folosul Reuniri vȳduvelor rom. gr. or. Din esces de zel invitaȳiunile se făceau din casă in casă, de căte doue membre in persōnă.

L a p i a n.

Neînsuratul. Ve rog aşă dară şi eu pentru un bilet . . .

* * *

Scena finală : Musica cântă un mars naţional, apare *Anul nou*, care aruncând printre public flori şi bombone, strigă : *La anul şi la mulţi ani !*

N. Petra-Petrescu.

Alienaţiunea mintală în operele lui Shakespeare.

Hamlet, şi Regele Lear.

Heste un studiu curios şi tot de odată interesant din punctul de vedere al ştiinţei, acel al alienaţiunii mintale din operele celui dintău autor dramatic din timpurile moderne. Când cugetă cineva că această boală n'a fost bine cunoscută şi studiată în continentul Europei de cât pe la finitul secolului trecut, rămâne surprins în faţa cunoştinţilor profunde ce le posedă asupra psihologiei morbide marele poet Shakespeare care trăia cum se ştie pe la 1600. Avut' a el ôre ocasiunea să trăiească cu vre-un alienat a căruia mare nenorocire îl atingea de aproape, 'său fost' a el sililit din alte motive să viziteze asilul Bedlam din Londra unde a putut studia principalele tipuri ale acestei bôle? În ori-ce cas, este demn de mirat cum acei om a putut să se pătrundă acum 300 ani de legile nemutabile cari presidă în manifestăţiunile eului fie el în stare fiziologică, fie în stare morbidă, şi ca un medic şi moralist, să vie să consacre în nemuritorile sale opere principiul nedespărţirii medicinei şi a filosofiei, când este vorba de a se analiza în adâncul ei indoiela, modalitate a fiinţei noastre. Tipurile de insanitate mintală ce poetul ş-a ales în operele sale, sânt represintate de eroii sei cu o fidelitate ce nici un alienist modern n'ar cuteză s'o pună în dubiu. *Machbet*, pe care halucinaţiunile vederii îl urmăresc, precum îl urmăresce şi remuşcarea sufletului seu, este tipul maniei sensoriale, pe care o diversiune puternică o opresce de a se transformă în o adevărată alienaţiune mintală.

— Hamlet, săturat de viaţă, prins de desgust cătră tot ce respiră pe pământ, descurajat şi misantrop, este tipul melancoliei care, prin delirul intern ce o însoţesce, îl conduce întău la ideea sinuciderii, apoi la ideea resbunării căutând a-şi esageră suferinţele şi a simula insanitatea mintală.

— Regele Lear, acel suveran despot şi autocrat din timpurile antice, este tipul maniei acute în momentele ei de luciditate şi de raţiune, dară şi în accesele ei violente până la frenesia furibundă.

Hamlet şi regele Lear represintă cele doue forme principale ale alienaţiunii mintale, melancolia şi mania, adeca depresiunea şi excitaţiunea facultăţilor mintale.

Hamlet, pe care ori cine-l pôte studia pe scena teatrului Naţional, este o fiinţă dela început limfatică şi pasivă şi pentru aceea dispusă la melancolie, la depresiunea facultăţilor morale, la aboliţiunea lor aparintă, ceea ce numim stupore, la delirul de persecuţiune şi la sinucidere. Astfel el apare ochilor noştri după mórtea subită a părintelui seu, după căsătoria incestuosă a mamei sale, după despuierea lui de tronul Danemarcei, cari au fost cauzele ocazionale ale suferinţei lui psihice. Lipiman şi absorbit de idei triste, insan şi aproape alienat îl consideră şi amicii lui şi muma lui şi totă curtea regală. Nici distracţiunile, nici călătorile, nici amorul Ofeliei n'au vr'o acţiune asupra spiritului seu; el îşi deplânge în solitudine sorta sa, incapabil de

a reacţionă, în neputinţă de a se scutura de negrele sale preocupăţiuni a căror influenţă o presimte şi o prevede, căci se intrăbă singur decă nu va deveni alienat? Este de remarcă că melancoliile presintă doue faze cu totul distincte : cea dintău caracterisată prin o melancolie simplă în care delirul ce are să izbucnescă ia timpul necesar pentru a se organiza, fasă numită a sistematisării delirului şi perioadă de pasivitate încă şi de toleranţă; cea d'a doua caracterisată prin o reacţiune morală unde pasivitatea dispăre spre a se înlocui prin acţiune, prin resbunarea care conduce la crimă şi la omucidere.* H. mlet atunci numai tinde a deveni activ, şi din victimă ce eră şi se credea a devenit persecutor, când o halucinaţiune sensorială îl pune faţă în faţă cu umbra părintelui seu eşit din morment, pe care îl şi aude dicându-i de mai multe ori : „Aduţi aminte de mine“. Această visiune, efectul unei imaginaţiuni triste şi maladive, îi nasce în spirit ideea resbunării părintelui seu şi-l face să devie persecutorul unchiului seu care îi răpise tronul. Inse temperamentul seu molatic, caracterul seu neotăritor nu îi permite a merge făţiş şi cu fruntea rădicată să cëră socotelă de faptele inamicilor sei, ci el simulează alienaţiunea mintală, îşi esageră insanitatea mintală ca să-şi atingă scopul. S'a đis de multe ori că numai un om sănătos pôte simula alienaţiunea mintală. Eróre; de multe ori am atras în serviciul meu din Mărcuţa atenţiunea elevilor asupra dispoziţiunii ce o au mulţi alienaţi d'a-şi esageră cuvintele lor delirante şi gesturile; ceva mai mult, abilitatea unor melancolici şi monomani, aci de a-şi disimula delirul, aci d'a-l accentua spre a se puté evadă spre es. din asil său pentru alt scop, este un fapt care n'a ramas neobservat de nici un medic de asil.

Tôte persónele din giurul lui Hamlet îl consideră de alienat; cu toate aceste muma şi unchiul lui se 'ndoiesc ôreşi-cum, nu voiesc să pronunţe cuvântul de alienaţiune mintală, pentru acelaşi motiv pôte pentru care şi astăđi familiile ascund bóla copilului lor, — obiceiul funest care atrage adesea după sine incurabilitatea pacientului şi multe nenorociri. Câte persóne alienate său isbite de nevróse grave se căsătoresc în toate ăilele, fără ca soşul promis să fie însciinţat despre această de cât numai după căsătorie!

Tendinţa la sinucidere ce o manifestă Hamlet este evidentă. La această îl împinge dubiul care a cuprins sufletul seu. Într'un frumos monolog el atinge grava problemă *d'a fi şi d'a nu fi*. E bine, acel vecinic pôte la care ori-cine din noi s'a gândit în unele momente de disperare ale vieţii noastre, este cauza principală a melancoliei, este motivul celui supliciu sufletesc, celui *taedium vitae* care conduce la dorul nimicirii de sine, la dorul de sinucidere.

Această dispoziţiune nervosă a lui Hamlet care se resfrânge şi asupra sufletului seu, se schimbă după starea atmosferică şi după vântul ce suflă. „Sânt alienat când suflă vântul de Nord, şi raţiunea imi este sănătosă când suflă vântul de Sud“. Toţi melancolicii, toţi aceia cari suferă de nevrose, mărturisesc acelaşi lucru. Hamlet este tipul acelei melancolii ce şi alţi poeţi au descris'o în operele lor, dar el este un tip mai esagerat, mai pronunţat căci melancolia lui intră deja în domeniul patologic. René lui Chateaubriand, Chil de Harold lui Byron, Werther a lui Goethe sânt tipuri de o stare pasionată şi melancolică ce o însoţesce indecisiunea, descuragiarea şi decepţiunea, şi pe care o provócă spectacolul lumii cu vecinica ei nedreptate şi cu vecinicile ei pasiuni.

Diferinţa între acele tipuri şi Hamlet este că a-

* Veđi alienatul în faţa societăţii şi a ştiinţei p. 76.

cesta este deja insan. Ceea ce avem obiceiul d'a susține la cursul nostru de medicină legală se verifică și prin faptul lui Hamlet. Tóte delicele și tóte crimele fără excepțiune le comite omul și in pasiune și 'n alienațiunea mintală. Asemenea tóte turburările morale și intelectuale se observă și in starea pasională și 'n starea potologică, căci alienațiunea mintală și pasiunea sânt doué stări afine și similare. Diferințele consistă in evoluțiunea regulată a fenomenelor patologice, in insanitatea mintală, și 'n lipsa acelei evoluțiuni in pasiune. In insanitatea lui Hamlet găsim cause bine definite, alterațiunea simțimentelor afective, debutul bólei, — o periódă de incubatiune, o fasă prodromică, aparițiunea halucinațiunilor cu concepțiunea resbunării pe care circumstanțele o precipită intr'un mod intr'adevăr dramatic. Pasiu ea n'are acest mers, n'are acésta lungă și regulată evoluțiune, ea póte isbueni din un moment la altul; pe când alienațiunea mintală, încă odată, este o stare de mult pregătită și de mult semnalată prin fenomene patologice necontestabile.

In numerul viitor vom urmá cu acest studiu asupra regelui Lear.

Dr. Șutzu.

F e l i u r i m i.

Munca femeilor in Anglia. Munca femeilor jócă acuma un rol fórté insemnat in ramurile industriale ale Angliei. „Times“ ne aduce interesante deslușiri in privința acesta. Dupá recenseméntul din 1881 erau pe timpul acela in Anglia și in Wales 3.883.000 de femei măritate și altele, care se ocupau numai cu economia casei, pe când 388.000 de femei dau mână de ajutor bărbaților la ocupațiunile lor și 32.000 de femei fiice și nepóte de ale arendașilor figureză in clasa lucrătorilor agronomici. In serviciul statului se află acum 3216 funcționari femeesci, pe când autoritățile municipale și locale dau ocupațiune la 3017 persóne, 1600 lucreză ca misionare, ca invătătóre biblice, ca predicatori ambulante și 3795 figureză ca călugărițe și ca surori de caritate. Mai incolo sânt 100 adjuncte de advocatură, 2646 de móșe și 35.175 ingrigitóre de bolnavi. Ca educátore ale tinerimii sânt 94.221 femei, pe când 23.605 sânt ocupate ca invătătóre la școléle mai innalte de fete. Muscanți și musicante sânt 11.376, chelnerițe și fete pe la hotele 26.487 și servitóre 1.230.606. In spitale și in institute publice sânt ocupate 11.528 femei, in spélătorii și băi publice sânt ocupate 176.670 și ca spélátore de podini in case 92.474. In comerciu sânt ocupate 5980 femei și fete ca magazinari 4179. La telegraf și la telefon sânt aplicate 2228 femei. 20.614 femei sânt ingrășetóre de vite, și 40.346 sânt ocupate la lucrările agricole, 10.592 femei lucreză la legatul cărților. La zidari sânt ocupate 1388 femei, 2035 femei lucreză la șelari și la bice. Fabricile de flori ocupă 4461 de femei și fete, la fabricile de chibrite sânt ocupate 1887, la fabricile de țigări 8578. Aprópe 23.000 de femei țin case de locuit, 12.728 sânt servitóre in hotele și in crășme, 3728 se ocupă cu fabricațiunea de bere și de vin de póme, sânt 7633 covrigărese, 13.051 pastetărese, 6855 coferițe, 26.422 precupețe. In fabricile de lână sânt ocupate 8501 femei, in fabricațiunea de tort se află 63.801, in fabricile de mėtase sânt 39.691, in fabricile de bumbac sânt 302.367. Modiste și croitorese sânt 616.425, cu právălii sânt 25.772, dăpănetóre 17.600, imprumutátore pe amanet 1278 și 1403 adunátore de zdrante. Ca mese-riașe și lucrátore nedeterminate sânt 17.799.

Câteva sfaturi pentru dómne. „La Vie Pari-

sienne“ dá urmátorele sfaturi: Aveți, díce acésta fóie, privirea asigurată, aerul nepăsător, vorba simplă, și vocea cât se póte mai dulce. Plecați fără mișcare, fără gest și fără s'aveți chiar aerul d'a ve gândi la acésta. Căutați s'aveți spirit ca din întâmplare, respunsul ca și fără voia dvóstră, dar ascultați cu seriositate. Căutați să sciți tot ce se petrece . . . și păreți a nu fi de față; întrebați in totdeuna pentru a sci tot ce este cu putință; citiți tot și nu citați nimic, vedeți tot și păreți că nu sciți nimic, auđiți tot și avcți in totdeuna aerul că ve mirați, doriți tot și nu cereți nici odată nimic. Resimțiți o lovitură in inimă și păstrați o față ca de marmoră; nu vi se permite s'aveți, când súnteți emoționate, de cât numai vérful urechei roșie Dormiți mult pentru a renasce cu inlesnire in viață. Măncați bine pentru a ve simți cu putere. Fiți vesele pentru a rămáne frumoșe. Fiți indulginte pentru a atrage simpatia. Fiți caritabile pentru satisfacerea voastră personală. Fiți sincere pentru a nu fi nici odată neliniscite de adevăr. Și, decă puteți, nu roșiți nici de rușine nici de plăcere. Vedeți indată, judecați indată, și cugetați cât se póte mai repede pentru a păstra in totdeuna sângele rece. Mergeți incet, cu capul mai mult aplecat înainte, cu coturile mai napoi, cu corpul drept, și in totdeuna atingénd pământul cu vérful piciorului.

Blondine și brunete. Un corespondent din Washington scie spune niște istorióre curioșe, cari se recomandă atențiunii celei mai serióse a apărátorelor drepturilor femeesci. Inainte de tóte el observă, că numerul posturilor femeesci e fórté redus dela introducerea esamenului pentru officii civile incóci, de și damele tinere nu obicnuesc a rămáne la esamenele aceste înderétul tinerilor bărbați. Superiorii însă, decă au să alégă dintre cei, cari au depus esamenul cu succes, preferă totdeuna pe bărbați, de óre-ce afirmă, că cu scriitori de genul bărbătesc nu au alátea necazuri ca cu femeile. Decă însă au de a alege numai dintre dame, atunci preferă pe cele brune, de óre-ce blondinele, precum afirmă ei, sânt mai iritációse și mai uricióse. O blondină sciind acésta, și-a pus o perucă intunecată pe cap și s'a virit intr'o funcțiune. Căștigând odată postul, a purtat ér buclile ei blonde. Brunetele sânt selbatice acum și pretind, că de aci inainte și pėrul să se supună unei esaminări aspre.

Literatura chineză. Printre producerile literare mai noii chinezesci, figureză doué mai cu sémă demne de luare aminte, anume o nouă edițiune a cărților sfinte a lui Budha, la care lucreză un invětat anume Wen-Kuei, și care e compusă din opt mii fascicule; jumătate din aceste fascicule sânt deja imprimate. A doua lucrare este o enciclopedie ilustrată, care pórtă titlul: „Din timpurile cele mai vechi până in díele noastre“. Acésta lucrare va apare in anul viitor. De mai bine de doi ani se lucreză in Shangai la edițiunea acestei lucrări care va fi cea mai vastă ce s'a publicat vr'odată in China; dēnsa va cuprinde mai bine d'ó mie de volume, in cari vor fi reproduse și desemnuri vechi, culese de prin temple, mănăstiri și chiar din palatul imperial din Peking. Cei mai celebri scriitori și invětați chinezi au pus umėrul la acésta lucrare și mai bine de doué sute de persóne la tipărirea ei. Cheltuielile de tipărire sânt evaluate la o sută cinci-deci de mii de lei; prețul unui esemplar va fi de 3100 lei; până acum s'au in scris fórté mulți cumpăratori.

SALON.

Balul femeilor române din Arad.

Femeia română se scie însufleți pentru lucruri mărețe!

Damele aradane ne dădură despre faptul acesta o nouă dovadă. Un an este de când, prin stăruințele lor nobile, femeile române din Arad și giur se grupară în o reuniune, care scrise pe stindardul ei: să ridicăm un altar, pentru *crescerea națională* a fetițelor române!

Primul indemn de a înființa acesta reuniune s'a dat din partea gentilelor dămne: Ermina Dessean, Aurelia Beleş, Letiția Oncu și Livia Vuia; idea fu intimpinată cu însuflețire, cuvântul faptă se făcu, și astăzi — după un an — putem dice, că damele române din Arad au o reuniune, care ne îndreptățește la cele mai bune speranțe.

Tinera reuniune, în frunte cu un comitet zelos, dela înființarea ei și până astăzi, a dat numeroase semne de viață și activitate, a arătat înflăcărată rivnire cătră scopul măreț, care și l'a propus.

În 5 faur st. n. a. c. a aranjat reuniunea în sala de dans a „Crucei albe” balul seu din acest an, spre a sporî fondul școlii de fetițe, ce are de scop a înființa.

După pregătirile ce se făceau, ne așteptam cu toții la o distinsă petrecere socială. Așteptările nu ne înșelără.

Balul își luă începutul cătră 9 ore sêra; un public ales împoporâ sala de dans, pe fața tuturor strălucia o înaltă bucurie, și nici nu eră cu puțință ca cineva să rămână nemișcat, sciind că acesta petrecere este creațiunea unor dame gentile, cari însuflețite de un scop măreț, au lucrat cu neobosire la reușirea ei.

Dansul s'a început cu hora „Ardeleana”; au urmat apoi „Vals”, „Quadril” scl.; însă cu regret trebuie să spunem, că fărmeătorul joc „Romana” — nu s'a jucat.

Comitetul reuniunii s'a îngrijit a face damelor cari au participat o plăcută surprindere prin „Ordul de dans”, care a fost lucrat de gingașele mâni a câtorva zelose membre din comitet, în forma unui elegant port-foiu, din atlas decorat cu dantele care ascundea ordul jocurilor.

S'a dansat cu un deosebit animo, și buna voie în decursul petrecerii s'a potențiat din ce în ce.

Cele mai multe dămne și domnișore purtau pitorescul costum al țerancelor române, introdus în salon de regina-poetă, dar bine erau reprezentate și produsele artei croitorești moderne.

Voiesc a satisface detorinței mele de reporter, când îmi permit a înșiră aici numele stimabilelor dămne și domnișore care au fost de față:

Acolo am văduț pe dămnele: Letiția Oncu (în costum național), Livia Vuia (în atlas alb decorat cu trandafiri), Aurelia Beleş (în vestmânt confecționat cu deosebit gust, din atlas roșu cu dantele crême), vèd. Maria Cornea nâsc. Beleş (în atlas heliotrop), Teresia Magdu (în frumos costum național cu diadem de bani aurii pe cap), Petronela Cornea nâsc. Mișici (costum național), Ermina și Terentia Dessean, Rea Silvia Ceonțea, Constanța Marcu, Tempea, Iancovici, Iulia Bocșan, Olga Mișici, Maria Nicosievici, Victoria Dimitrescu, Mera, Pop (din Bocșig), Emilia Popovici, Barbul (din Lipova),

Conopan, Emilia Pop, Iulia Șerban, Iustina Dascal scl.

Din frumoșa cunună de domnișore am zărit pe următorele: Veturia Dessean (în costum național), Livia Șerban, Elena Pop (din Bocșig), Cornelia Beleş, Georgina Mișici, Maria Cornea (din Repșig), Maria Stoicovici, Silvia Comloșan, Iulia și Silvia Bocșan, Emilia Iancovici, Alesandra Șerban (în costum național), Iulia Teucean (în costum național), Silvia Scaurean, Dragina Mera, Octavia Popovici, Livia Budai, Alesandra Voinovici, Iulia Urs, Sofia și Silvia Bârbuș (în costum național) scl.

Pe care le-am uitat, să me erte, căci vârtejul dansului mi le-a răpit dinaintea ochilor.

P. S. P. episcop Ioan Mețian a onorat balul cu nalta sa prezență, și a petrecut timp îndelungat în sala de dans, dimpreună cu vice-comitele Ormoș și cons. reg. D. Bonciu. Corpul oficiereșc încă a fost bine reprezentat.

Petrecerea dură până 'n dori și stêrni în tineri și bătrâni cele mai plăcute impresiuni.

Nu a fost asta numai o petrecere socială, ci o convenire festivă a inteligenței române din Arad și giur, înaintea căreia reuniunea femeilor române și-a afirmat existența în mod impunător. Simțiam cu toții, că reuniunea femeilor aradane se află pe calea unei îmbucurătore propășiri. Atât succesul moral, cât și cel material, au ridicat balul acesta între cele dintei baluri de elită, câte s'au aranjat în decursul acestui carnaval în Arad. Nimbul reuniunii s'a înălțat, și celelalte reuniuni ale femeilor române cu mândrie pot să privescă nisuițele nobile a tinerelor sorori.

De mult este simțită prin aceste părți lipsa unei școle, unde fetițele române să pôtă primi o educațiune temeinică, practică și — mai pe sus de ~~tote~~ — ~~de caracter național~~. Dêcă geniilele dame române din Arad vor urmări și mai departe cu aceeași interesare și însuflețire scopul reuniunii lor, atunci putem speră că cât mai curênd se va ridica templul, în care se vor educă fiitorele matrône ale scumpei nôtore națiuni.

Dorim, ca stimabilele dămne membre ale reuniunii să pôtă lucră în deplină armonie și conțelegere și mai departe pe calea apucată. Să nu uite că ele sânt ficele ginteii despre care poetul dice: „Menirea ei tot înainte . . .”

Este drept că femeia sêmână crini și rose pe calea vieții, însă ea face și mai mult atunci, când se scie înălțată dintre micile afaceri ale dîlei, și se scie avêntă cătră scopuri mărețe, când femeia din propria sa putere scie aprinde și scuti flacăra culturai naționale, atunci cu linisce putem privi viitoriul, și putem speră o sôrte fericită pentru na.iune — o sôrte mai bună pentru omenime!

Ervin.

Serisori din Bucovina.

(Starea reședinței mitropolitane; descoperirile archeologice și necesitatea unui mușeu în Bucovina; debutul în limba română al dșorei Bârșescu.)

Cernăuți 9 febr. st. n.

Mare pacoste-s jurnalele din Viena. Nici că te trezesci bine într'o dimineță, când ele îți povestesc, că reședința mitropolitană română din Cernăuți se ruinează sêu că-i ruinată prin scurgeri de ape; așa să dică inginerul general împreună cu arhitectii vestitei reședințe. A treia dî aflăm aceeași scire reproducă și în gazetele române din Bucuresci, ca din sorginte secură.

Din piața principală a orașului trece o stradă înteu spre apus și apoi lângă universitate și pedagogiu, biserica protestantă, spre mieșă-nópte spre reședința mitropolitană. În tot mersul nu se găsește nici o ridicătură, de deal și munte nici vorbă nu-i. Sumetă stă reședința mitropolitană și un puternic zid incunjoră curtea ei mare, cât și grădina frumoasă. Ea-i situată pe platoul dealului așa numit „Domnic“, séu cum ăice cântărețul reședinței Ion Lateș în poema sa edată în Cernăuți la anul 1869: „Curtea reședinței din Bucovina“, ce eră într'o vreme atât de slăvită în țeră: „între Prut și între munți reședința s'a zidit pe muntele Domnic, numit aici mormântul lui Adam și a strămoșului Avraam“; „în vârf noduros de munte se zidi reședinței curte“, „cu așeqământ întărit din fund și până la vârf unde și zarifuri sânt“. O gigantică zidire! E cu puțință că ea să se dereme? Cântărețul ei ăice tremurând: „Oh, Dăeule, oh bune, eu ênsu-mi nu pot spune, n'a putut fi ascuns, ce într'acest zid s'a pus, este lucru vecinic, e lucru de pomenit“. „De acum să se sdrobescă împărția drăcescă, aici foc nu trebuesce, nici tunet, ce trăsnesce; acesta-i palat vestit prin mari staturi invoit“.

Ea nu-i văruiță de pe din afară, ci cărămișile roșie nevăruite sânt tótă decórea părăților de din afară. Cărămișile acestea au însê felurite colori pe acoperemântul reședinței, schimbându-se roșu cu verde, galbên și negru neconținut, formând când zic-zacuri, când linii drepte séu strîmbe. Acoperemântul sémênă a un covor frumos. Turnulețe mici țintuite pe vârfurile lor îngădesc acest covor frumos, pe care nici plóia, grindina, dară nici néua nu l'a putut strică până acum. Un balcon mare, în care ar puté ședé o întrégă societate, stă răđimat de mari pilastri de pētră, cari forméză intrarea în reședință.

Reședința are numai un etagiu. Parterul însê n'are mărimea proporțională cu etagiul, căci sémênă mai mult unui mezanin, dară pentru asta dă reședinței un aspect de anticitate. În mezanin se află biurourile consistoriului metropolitan, în cari conduce un coridor întunecos, ce bine ar fi de iluminat și ăia. De aceea coridorul din etagiu e fôrte spațios și decorat pe bolta sa cu icóne sante bine lucrate.

În reședință aflăm ca totdeuna tăcere și linisce, nisi un semn de vre-o nenorocire. Mai scii, pôte că s'au mutat toți din locașele acestea frumoșe, pentru pericolul, ce amenință reședința. Ne apropiăm cu gânduri triste, că ore vom constatá vre-o ruină séu crepătură în zidul urieș séu pôte că-i ruinată întrégă. Dară nimică din tóte acestea! Zidu-i cum a fost totdeuna. De odată fusei avorbit de un călugăr zimbitor:

— Ce faci dle, ce cauți și esamezi așa de spăriet? S'au întâmplat ore ce?

— Cum nu! Reședința e ruinată. Êcă ce spun gazetele vieneze și bucureșcene.

— Mă, astă nu-i șagă! Eră să ne facă morți și îngropați sub ruinele reședinței.

— Adecă tóte-s minciuni?

— Dară, — respunse călugărul riđend. În urmă, dle, poftim cu mine și te vei convinge despre trăinicia reședinței nóstre!

După reședință ajunserăm trecênd lângă o grădină a unui Clocucian la un deal numit „Domnic“, ce cade în partea spre mieșă-nópte răpede ca o stâncă spre drumul suburbiei „Clocucica“, locuit numai de Români. Dară nici aici nu aflărăm semne de rupturi.

— Apoi unde dle să se fi întâmplat acele rupturi de ape?

— Departe de aici lângă drumul, ce duce în oraș spre gara drumului de fer.

Merserăm până acolo peste 2000 de pași până ce ajunserăm la casa consulatului rusesc. Aicia să se fi întâmplat acea nenorocire, care s'a esagerat atât de mult, în cât și reședința să fie în pericol. Aflasem rupt vârfurile unei ripe cum și o casă megieșe, dărémată în doue. Inconjurimea eră tótă intactă. În depărtare zăriam numai turnul reședinței intacte, ce domină superb tótă incungurimea până într'o depărtare de o milă.

* * *

Conservatorul nostru de anticități a făcut prin dl Lutter o dare de sémă despre anticitățile aflate în anul espirat în Bucovina. Așa s'au aflat în Siret la zidirea unei case doue cărămișii romane așa numite „lateres“, într'un zid vechiu. Construcția zidului acestuia nu s'a putut esamina, de ore-ce proprietarul oprise ori-ce desgrupări. Acestea-s primele cărămișii romane aflate până acum în Bucovina și o dovédă necontestabilă pentru esistența coloniilor romane în Bucovina, de și în ăilele din urmă se afirmă fôrte mult, că aci ele n'ar fi esistat. Siretiul e cel mai vechiu oraș din Bucovina; înainte lui Dragoș Vodă eră aci o episcopie cumană; e deci justă conchiderea, că Siretiul să fi esistat în evul mieđ. Esistența episcopiei catolice în Siret deci e de mare însemnătate pentru istoria română.

Asemenea s'au găsit în cărămideria dlui Beil din Siret trei pinteni cavaleresci din evul mieđ, un inel de aramă cu gravuri, un cuțit de fer în forma unei sabii strîmbe, cum și patru bucăți de arcuri. Aceste obiecte și episcopia catolică cumană întregesc șirul timpului dela zidirile romane, cari le atestă acele doue cărămișii romane aflate (lateres).

În pădurea Holohosica din comuna Sadova de lângă orașul „Câmpulung din Bucovina“ s'a găsit o cămeșă cu zale ce consistă din ineluțe de fer. Asta întregesce asemenea șirul istoric, documentat prin obiectele sus enumerate.

Ori cine pôte vedé de ce mare interes este crearea unui museu de anticități la noi. Obiectele găsite se perd pe nevăđute și din ăi în ăi se șterg urmele esistenței nóstre din trecut. Vêd ca mâne sosind timpul, când Slavii din țeră o să documenteze, din cauza lipsei documentelor din trecut, autochtonitatea lor în țeră, privind-ne ca străini puternici imigrați. Dară pentru present nu-i nici o speranță pentru împlinirea acestei idei științifice.

* * *

După câte aflăm, dșóra Agata Bârsescu o să deé doue reprezentații române în teatrul diletant român de aici („Armonia“). Intendantura teatrelor curții imperiale a dat invoirea sa.

Căștigarea dșórei Agata Bârsescu pentru „Armonia“ e a se mulțami dlor Vasile Morar, c. r. adjunct tribun. din Cernăuți, și dlui dr. Vasile Grigorovița, vice-șef al biuroului de redacțiune din ministeriul de interne din Viena.

Piese respective române s'au trimis dșórei Agata Bârsescu încă demult.

Dionisiu O. Olinescu.

L a p i a n.

— Vêđi ilustrațiunea de pe pagina 53 —

În Italia, țera muziceii, arta cântării e fôrte răspândită. În teatru, prin salóne, pe strade, la câmp și pretotindenii auđi sunând cântecul melodios.

Ilustrațiunea din numărul acesta infățișează o scenă teatrală musicală, care se petrece într'un salon în Italia.

O privire spre această ilustrațiune ne spune la moment, că aici asistăm nu numai la o producțiune musicală, ci și la o scenă de amor.

O damă frumoasă șede la pian. Dar bărbatul, care stă lângă dânsa privesce atât de galeș în ochii ei, încât numai decât ne convingem, că dânsul e inamorat.

Se pare însă, că nici dânsa nu ascultă cu neplăcere șoptele lui. Numai o mână a ei jocă pe tastne, cealaltă o stringe bărbatul entusiasm.

I. H.

Teatru și muzică.

O stea nouă se ivesce pe orizontele artistic român. Dra Elena Florian, fiica dlui Ioan Florian, președinte al tribunalului din Odorheul-secuiesc, încă tineră în etate, se arată deja maestra în artă. La recentul concert dat în institutului damelor engleze din Budapesta juna elevă a pus în admirațiune cu jocul seu pe piano un auditor numeros și cunoscător. Liszt, Barthay, directorul conservatorului, archp. Haynald, toți cari s'au putut crede competenți, au felicitat pe elevă și celebrul seu maestru Uhas pentru strălucitul succes reputat. Dra Elena Florian are toate calitățile cerute pentru a fi peste scurt timp o artistă de primul rang. O infățișare plăcută, atragătoare; presentațiunea sa lipsită de pretențiune seu afectată modestie, e încântătoare de simplitate și natural. Jocul seu revelă, dela primele note, un talent deosebit. Sonul îi este dulce, plin, pătrunzător; degetele, cu o putere egală, au o viteză surprinzătoare la astă etate. Dela moliciunea unui fraged suspin sonorile sale ajung la un trio à la Liszt. În concertul în D. mol de Mozart, în compozițiunile lui Liszt și Brahms, juna virtuoză a dovedit că știe pricepe și redă cu genialitate simțirile cele mai adânci, intențiunile cele mai subtile ale marilor maestri. Încă doi trei ani de studiu, de călătorii, de viață în lumea mare artistică și românii vor avea un nume mai mult între acele nume care fac mândria lor națională.

Sciri teatrale și musicale. *Dșora Bărsescu*, care în curând are să joce românește la Cernăuți, a stărnit prin progresul esecelent al dsale deserațiune completă în una din rivalele sale (Wessely) dela Burgtheater în Viena; acesta, vedând că este întrecută, a adresat Maj. Sale o cerere, ca să fie dimisă dela acel teatru. *DI Teodor T. Burada*, profesor la conservatorul din Iași, s'a decis a organiza o serie de concerte gratuite în sala conservatorului de muzică și declamație de acolo.

Societatea pentru fond de teatru român. În urma deciziunii adunării generale din Arad, comitetul a luat de nou măsuri, pentru ca să se pōtă înființa comitete filiale, pe unde se vor putē. De ocami-dată comitetul s'a adresat cātră membrii aflători la Arad, Blaș, Deva, Lugoș și Sibiu. Este de dorit că acele comitete filiale să se înființeze și să-și începă activitatea cât mai curând, adunând membrii noi și arangiând diferite petreceri în folosul fondului teatral, care deja se apropie de suma de 40,000 fl.

Teatrul Național din București. Pe marța trecută s'a anunțat reprezentațiunea comediei: „După Despărțenie” de dl Marian, care s'a mai jucat odată, înainte cu 3—4 ani. Despre succes n'avem încă informațiuni; rolurile principale erau ținute de dnele Aristița Manolescu și Nottara, de dnii Gr. Manolescu și Velescu. În săptămânile trecute s'au jucat tot „Bocca

cio”, care a ajuns până la a deca reprezentație. De și „Boccaccio” nu se potrivește în cadrul artistică a unui Teatru Național, totuș fiind superiōră feeriilor jucate în anii trecuți — este un progres; se speră dară, că încetul cu încetul și Teatrul Național va atinge scopul pentru care este întemeiat. În curând se va reprezintă și drama „Mândrie și amor” (Maitre de forges) de Georges Ohnet, tradusă de dl Gr. Cantacuzin. Această piesă a făcut mare senzație pe scenele străine.

Teatrul românesc în Timișoara. Corul vocal al plugarilor români din Chiseteu a dat în 5 februarie st. n. o reprezentațiune teatrală în sala otelului: „Principele de corōnă” jucând piesa dlui Vas. Alecsandri: „Nunta țerănescă”. Reprezentațiunea s'a început cu cvartetul: „Diua triumfală”, cântat de cor supt conducerea preotului din Chiseteu Lucian Șepețean. În piesă rolul lui Chir Gaitanos a fost jucat de coristul Dimitrie Gerda, Ileanța lui Moș Trochin fu jucată de Maria Budințan. Reprezentațiunea a mulțămît pe toți. Apoi corul, aplaudat din toate părțile, a mai cântat „Salata italiană” și „S'o veți mamă, n'o mai uși!”. După aceea începū un bal, despre care raportăm mai la vale.

Concert în Ciacova. Reuniunile române de cânt și muzică din Cebza și Ciacova, comitatul Timiș, au arangiat la 8 febr. st. n. la Ciacova un concert în folosul ambelor reuniuni. Programul a fost următoarea: 1. „Cântul gintei latine”, cor bărbătesc compus de dl K. R. Kárrász, executat de Reuniunea de cânt din Cebza. 2. „Dor de libertate”, poezie de I. Grozescu, declamată de dșora Emilia Raț, invetătoare în Ghilad. 3. „Steua României”, cor bărbătesc, executat de Reuniunea română de cânt din Ciacova. 4. „Ilustrațiunea Română”, fantazie briliantă despre teme naționale compusa și executată pe forte-piano de dl K. R. Kárrász, director de muzică din Timișoara. 5. „Serenada”, cor bărbătesc, executat în cvartet de Reuniunea română de cânt din Cebza. 6. „Suspînul”, tenor solo, cântat de dl N. Mircea și acompaniat pe fortepiano de dl K. R. Kárrász, director de muzică din Timișoara. 7. „La arme”, cântec de resboiu, executat de Reuniunea română de cânt din Ciacova. 8. „Moda de acum”, poezie umoristică de Iosif Vulcan, declamată de dl V. Sirbu. 9. „Junimea română”, cor iovial, executat de Reuniunea română de cânt din Cebza. După concert urmă un bal, care se deschise cu Ardeleana.

Concertul din Balinț, dat de corul vocal al plugarilor români din Leucusesci la 5 febr. și anunțat în nr. 3 al foii noastre, a avut un succes frumos. Un public numeros a ascultat producțiunile corului, executate cu precisiune laudabilă. Dșora Sofia Florescu a cântat cu mult sentiment: „Doi ochi” și „Veți tu mamă”. Declamațiunea poeziei „Despărțirea Basarabiei de România” de Iosif Vulcan, a fost acoperită cu aplause. După concert începū jocul, despre care raportăm mai la vale.

Corul vocal din Bocșa-română a dat la 11 febr. st. n. în sala ospetăriei mari un concert în folosul fondului seu. Cu asta ocaziune corul a executat următoarea programă: „Mersul armatei române” de G. Dimitrescu; „Cântecul tricolorului” de C. G. Porumbescu; „Hora Severinului” de G. G. Porumbescu; „Ūrșita mea”, de G. M. Stefanescu; „Hora Sinaei” de G. Ventura; „Grânele” de A. B. După concert urmă joc.

Corul plugarilor români din Tievaniul-mare va da, supt dirigerea invetătorului Iuliu Birou, un concert la 2/14 febr. în sala școlii gr. c. cu următoarea programă: 1. Resunetul „Deșteptă-te Române”, cvartet pentru cor bărbătesc. 2. „Cântul gintei latine”, de V. Alecsandri, muzica de C. Porumbescu, cvartet pentru

cor bărbătesc de I. B. 3. „Ștefan cel mare și mama lui“, de I. Popfii, declamată de I. Țurna. 4. „Arcașul lui Ștefan Vodă“, solo, executat de I. Stoina, și quartet de corul bărb. al reuniunii. 5. „Etă ziua triumfală“, de *** musica de W. Humpel, cor micst. 6. „Dorile frumose pe ceriu se arătă“, quartet pentru cor bărbătesc. 7. „Moș Martin“, de I. Grozescu, declamată de I. Blaș. 8. „Cântecul tricolorului“, poesia și musica de C. Porumbescu, quartet pentru cor bărbătesc de I. B. 9. „S'o veți mamă“, quartet pentru cor bărb. 10. „Noptea de veră“ din opera „Cortelul de nopțe din Granada“ de Kreutzer, cor micst. După concert va urma bal, în pauză se va juca „Bătuta“ și „Călușerul“.

Reuniunea rom. de cântări și gimnastică din Brașov, al cărei president e dl Ioan Lengeru, va ține adunare generală în 3/15 febr. În ziua precedentă Reuniunea va aranja a treia convenire colegială.

C e e n o u ?

Sciri personale. *Regele României* a conferit dlui Carol Hieronymi, președintele consiliului de administrație al drumului de fer ungar al statului crucea de comandore al Coronei României; ȃr dlui comite Ștefan Károlyi crucea de mare oficiar al ordinului Coronei României. — *Dl V. Alecsandri*, precum se vorbește prin cercurile senatului din Bucuresci, va fi numit ministru reședinte al țării la Paris, în locul dlui Bălăcean. — *Dl D. Sturza*, petrecând săptămâna trecută la Iași, a făcut o achizițiune importantă de monete antice romane, cumpărate dela librării-antiquari frații Șaguna, pentru Academia Română, căreia dl Sturza i-a dăruit și pân'acuma în mai multe rânduri colecțiuni mari de cărți și monete vechi. — *Dl Romul Furdii*, fu chirotonit la Sibiu într-un protopresbiter al Cămpenilor. — *Dl Alesandru Lupu*, căpitan la regimentul de infanterie Marele duce Sachsen-Weimar nr. 64, a fost distins cu ordinul de Saxonia-Weimar „Vulturul alb“.

Hymen. *Dl dr. George Baiulescu*, medic în Brașov, în sâmbăta trecută s'a logodit cu dșora Maria Diamandi, fiica distinsului comerciant și cetățan din Brașov dl Diamandi Manole. — *Dra Florica Sion*, fiica poetului George Sion și dl Eugeniu Voinescu, consul al României la Odessa, serbară cununia lor în Bucuresci la 12 febr. st. n. — *Dl Anania Moldovan*, cleric absolvent, s'a logodit cu dra Veronica Paul din Hidiș. — *Dl Nicolae Danciu*, conductor de gendarmerie staționat în Tecă, la 9 februarie ș-a serbat cununia cu dșora Rusanda Logigan din comuna Pintic. Ospățul s'a celebrat în otelul „Corona Ungariei“ din Tecă, participând vr'o 60 de persoane, cei mai distinși cetățeni ai opidului Tecă și din alte comune. Șirul danțurilor s'a deschis cu „Sabina lui Romulus“, s'a jucat și jocul miresei cântându-se „Mult e dulce și frumoasă limba ce vorbim“. Mai multe dame au purtat în costum național. Musica lui Cristof din Bistrița, cântând și din gură, a produs entusiasm.

Costumul român într'un bal aristocratic în Budapesta. La strălucitul bal costumat dat de contele Tassilo Festetich și soția sa, ducesa Hamilton, în săptămâna trecută în palatul lor din Budapesta, între admirabilele costume din toate epocile și a tuturor națiunilor, s'au remarcat și două costume naționale române, care au făcut mare efect. Unul, eșit din atelierul societății „Furnica“ din Bucuresci, a fost purtat cu deosebită grație și maiestate de frumoasa contessă Maria Andrassy. Fidel tradițiunii în toate detaliile, bogăția costumului ardicată prin scule de monede antice rare și prețioase, avea de cea mai rară podobă două coșite negre până la călcăi, precum se cere adevăratei frumu-

șei românești. Totul ȃră deci admirabil. Visul poeziei române a fost personificat de juna contessă Blanca Hessenstein. Nici micuță, nici naltuță, cu ochii mari negri ca murele, cu coșite ca rațe vii rupte din sôre, fățișora sa spuma laptelui, obrazorii sei doi trandafirei, cu ȃia numai fluturi și mărgel, cu tot modul seu d'a purtă cel mai frumos costum dela Golești, răpitôrea contessină nu părea o ființă aievea, ci o ȃină-copilă creată de imaginațiunea *poetei-regine* seu a *bardului dela Mircesci*. Naframă la brău, flori în cingătore, ci-rapi cusuți cu fluturi și betelă, papucei negri cu funte mari roșie, flori sēmēnate în coșite de sus până jos, nenumerate mici detaile arătau c'acest costum a fost aranjat și pus c'o ingrigire deosebită. Cercetând cauza aflarăm, că încântătôrea contessă este p'atât română pe cât germână-maghiară. Muma mumei sale a fost contessa Kornis, născută br. Ștircea, adeca fiică d'a ilustrei familie Ștircea, care dela Ștefan și până acum, este din cele mai patriotice ale aristocrației bucovinene.

Sesiunea Academiei Române în anul acesta se va deschide la 3 marie st. n.

Balul reuniunii femeilor române din Sibiu, dat în 7 crt a fost și va rămâne necontestat cel mai elegant și mai de elită între balurile acestui carnaval. La acel bal care dela înființarea reuniunii femeilor rom. din Sibiu și-a câștigat o frumoasă reputațiune, ia parte tot ce se numeră la clasa superiôră și inteligentă a societății aceluia oraș. Ca și în anii trecuți, așa și acum a secul frumos a escelat prin frumșeta și eleganța toaletelor. Din cununa de dame ce au infrumșetat acest bal prin farmecul amabilității lor personale și prin eleganta lor înfățișare, vom numi la locul prim pe gentila dōmnă Maria Cosma, președinta reuniunii, apoi pe dnele Badila, Moga, Dima, Barcian, Colbasi, Crișan, Preda, Petruc, ȃr din damele străine pe dnele Gustas, Gôrger, Balás, Hatfaludi, Bella. Din drăgălașa cunună de domnișore vom aminti pe baronessa Alesandrina Popp, sororile Roman, Aurelia Mihu, Maria Cunțan, sororile Athanasiu, Wellmann, Knezevits, Skliwa, Albrich, baronessa Bornemisza, Ziel, From, care împreună cu celelalte consôte au jucat neobosite până la 3 ôre din ȃi. Au fost și trei costume naționale, dar ele nu au făcut efect, fiind că s'au pierdut prin marea mulțime a toaletelor franceze și germâne. Arangiarea balului merită totă lauda, din toate punctele de vedere. Venitul net al balului se evaluază la peste 300 fl., ceea ce în impregiurările domnitôre să pôte numi un rezultat strălucit.

Baluri în Beiuș. Carnevalul la Beiuș este în anul acesta foarte vesel. Șirul petrecerilor s'a deschis cu picnicul gr. or., care a reușit destul de bine; a urmat apoi balul pompierilor, care ar fi avut succes complet, de erau dame mai multe; la 7 febr. s'a ținut balul casinei române, care pân'acuma a fost petrecerea cea mai reușită. Dintre dame luară parte dōmnele: Ermina Ignat, Eufemia Stefanica, Elena Vaida din Husaseu, Veturia Pop, Hortensia Farcas, Rosalia Mureșan, Maria Cosma din Homorog, Elena Crișan, Luisa Indries, Ana Nerps, Maria Pop, Antonia Simai. Adela Zunko și dșorele: Irina Antal, Catarina Duma, Luisa Cașolțan, Florica Leșan, Marienescu, Florica Paladi din Finiș în costum național. Berta Papp din Petrôsa. Mariți Simai, Valean, Bogdan, Ioana Janoși, Vilelmina Vasilevici, Veturia Vlaș și Ana Zelencic. În pauză 9 tineri au jucat Călușerul și Bătuta. La 14 l. c. se va ține balul casinei unguresci, și precum se aude, la 17 febr. se va da un bal mascat.

La balul Reuniunii femeilor române din Brașov, după cum ne scrie al doile corespondent, au partici-

pat, in costum național dșorele L. Pușcariu, Sevastia Mureșan, E. Popovici, Russu, Sotir, Popas, Băboian, Maximilian, Maria D. Manole, M. Brezean, Perșinariu, dōmnele Zănescu, M. Dușoiu, Muntean, dr. N. Pop, Nastasi Ionescu, Bidu, Săbădean, Pascu, dr. I. Mureșan, Ionciovici; in toaletă dnele Stănescu, Găroi din Zernesci, Maximilian, E. Ioan, Popea, Pușcariu, Petra-Petrescu, Alexi, Damian, Nemeș, Dușoiu, Manole, dr. Cioran, vęd. Sotir, Mărginean și altele.

Al doile bal romănesc in Timișōra s'a dat la 5 febr. și a avut un succes complet. Serata s'a inceput cu producțiunea corului vocal al plugarilor din Chișeteu, care arată atât de frumos inteligenței ce are să facă și ea. Petrecerea a fost foarte animată și multe dintre dame se presintară in costum național. Dintre damele presinte ni se notifică următoarele: dōmnele Cornelia Bredicean din Lugos in costum național, Ecaterina Crăciunescu din Belinț, dna Dragalina și dșōra Elena Jurinca din Caransebeș in costum național, dna Maria Gerdan din Unip, dșōra Popescu din Ianova in costum național, dna și dra Rusu din Nădlac, dna Mercea din Pecica, apoi din Timișōra dnele Iulia Rotariu in costum național, Dreglici, Maniu, Jovi, Arsenovici. Fiind și sērbi muți la bal, s'a jucat și „Colo”. Vinitul curat s'a destinat pentru Alumneul din Timișōra și pentru școlile romăne din suburbiul Fabric.

Balul din Balinț, dat acolo la 5 febr. st. n., după concertul corului vocal al plugarilor romăni din Leucusesci, a fost bine cercetat și a ținut până dimineața. Dintre damele care luară parte ni se însemnă următoarele: dōmnele: Sidonia Arsenovici in mētasă neagră, Iuliana Gavrilovschi, Divald, Elisabeta Brătescu, Iosefina Dragancea, Rosa, Halle, Harrech, Ioanovici, Cubicec, Sera și dōmnișōrele Sofia Florescu din Lugos, surorile Halle, Poșovici, surorile Sera. Dintre bărbați a fost de față pretorul Albert Hirschl, preotul Adam Rosa din Leucusesci, medicul cercual Sēra, preotul Dragancea din Seceni și alții.

Bal costumat in Lugos. Reuniunea romăna de cântări și musică din Lugos a dat la 12 febr. st. n. un bal costumat in sala otelului: „Regele Ungariei”. Balul a fost precedat de o producțiune a Reuniunii, care represintă o programă foarte in.eresantă. In nrul viitor vom raporta despre succes. Deocamdată observăm, că petrecerea s'a dat in foșosul corului vocal și a reușit foarte bine.

Carneval. *Al treile bal in Timișōra.* Romăni din Maere vechi, suburbiu al Timișōrii, arangeză la 2/14 febr. un bal in otelul „Porumbul alb”. Venitul curat este destinat pentru șcōla romăna confesională de acolo. — *Reuniunea femeilor romăne din Abrud, Abrudsat și giur*, pentru infiintarea unei șcōle de fetite, arangia un bal in 7 febr. n. in sala dela „Romăncuța”. — *La Cubin* s'a dat la 11 febr. st. n. un bal romănesc; vinitul curat a fost menit pentru clădirea bisericii gr. or. romăne din localitate. — *La Herendești* lângă Lugos corul vocal al plugarilor va da la 2/14 febr. o petrecere cu dans, precedată de producțiune musicală.

Banchet oprit. Romănimea din Sibiu și giur a vrut să deie la 10 febr. st. n. un banchet in onōrea dlor George Barițiu și Ioan Slavici, insē autoritatea publică superiōră a oprit acēsta. Cei adunați s'au dus apoi toți in corpore la numiții don ni, spre a le depune omagele. Oratorul a fost părintele protopop Simeon Popescu.

M o d a.

Sūntem la culmea carnevalului, la culmea acelui sezon când in salonul romăn fie-care se bucură atunci când aude accentele atrăgătoare a Ardelenei și Horei și când damicelele nōstre imbrăcate in costum național se preumblă incetișor pe parchetul neted șoptind sēu conversând.

Costumele ce sūnt foarte in modă încă variază foarte tare atât prin brodărie și colōre, cât și prin forma lor esteriōră, de ore ce unul represintă portul din un ținut, eră altul dintr'altul. Me voui încercă a descrie pe scurt cetitōrelor „Familiei” câteva costume originali romănesce.

Unul dintre cele mai frumoșe costume și lăudat din partea multor este cel din ținutul Borgăului. La acesta pōlele sūnt din pânză albă sēu satin decorate cu un plissē āngust și brodărie, cătrinta din drept e roșie-galbenă și de desupt brodătura (alesătura) constă din o ghirlandă de flori cum numai Borgaoncile sciu cōse. Cămeșă este adevērat lucru artistic; rosele, viorelele, pomișorii, găurelele brodate cu mētasă și mărgele cugeți că-s luate cu mașina. Șurțul dinainte este din mētasă grea, desinată sēu catifea, brăul este țesătură de mētasă tricoloră. Pērul de comun il pōrtă impletit intr'o cōdă și infrumșețat cu flori.

Frumos este și cel din ținutul Mureșului, la acesta cătrinta din dērept e albastră intunecată, ēr alesătura pestriță de comun mai mult cu alb și galbēn, șurțul de mētasă neagră desinată cu roșu, brăul încă de asemenea colōre. Trebuie să observ, că la acesta cămeșă e brodată cu negru și roșu sēu albastru și negru. Papuci de piele roșie și nāframă de mētasă cu flori completēză costumul acesta.

Stofele cele mai moderne pentru stradă sūnt: Heliotrop, chochomad-au-lait și un verde ce sēmēnă mult cu colōrea urdicilor. La serate, baluri, concerte, stofele albe jōcă un rol mare, căci nu numai fetele tinere le pōrtă, ci și dame inaintate in etate se pot vedē in toilete de Alençon catifea și atlas alb, cari apoi se decorēză cu mărgele scilpicioșe. Taliele decoltate nu se mai decorēză cu pene sēu dantele, ci se lasă numai simple. Dintre scule cele mai moderne sūnt cele in stil renesantist rococo din aur, argint, mărgele și diamante.

Valeria.

Poșta Redacțiunii.

Petersburg. In tipografia nōstră nu avem slove chirilice, prin urmare nu vom putē intrebuință ceea ce ne promiteți.
Balinți. Șpațiu ne-a impus să scōtem numai esința.

Călindarul sēptēmănei.

ȶiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sēr-bătorile.	Sōrele resare	Sōrele apune
Dumineca lāsatului de brānză Mat. VI. 14—21 inv. 3.					
Duminecă	3 15		Sf. și drept. Simeon	7 8	5 17
Luni	4 16		Cuv. Pār. Isidor P.	7 6	5 19
Martți	5 17		Sf. Martira Agathia	7 4	5 21
Mercuri	6 18		Cuv. Pār. Vucol Ep.	7 2	5 23
Joi	7 19		Sf. Parteniu	7 0	5 24
Vineri	8 20		Sf. M. Teodor Strat.	6 58	5 26
Sāmbetā	9 21		Sf. Mart. Nicefor	6 57	5 27

Proprietar, redactor respundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollōsy in Oradea-mare.